

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Atlépni saját árnyékunkat

Ipari szövetkezetek exportja

Ebben az esztendőben is kiemelt feladat volt a népgazdaság valamennyi ágazata számára, hogy növeljék a tőkés devizabevételeket. E cél elérése mind nagyobb nehézségekbe ütközik. Több, eddig hagyományosan eredményes iparágunk termékei iránt visszaesett a kereslet, elmaradtak jelentős bevételek. Ebben a helyzetben szükségessé válik, hogy a vállalatok, szövetkezetek megragadjanak minden lehetőséget exportjuk növelésére.

Csongrád megye ipari szövetkezetei idei tervük készítése során 389 millió forintot érő tőkés exportra vállalkoztak. Ez az érték összesen 30 szövetkezetből került volna ki. Maga az összeg — népgazdasági méretekben legalábbis — nem túl nagy. A nehéz gazdasági helyzetben azonban a kisebb lehetőségeket sem szabad kihagyni.

A megye ipari szövetkezetei az év elején vállalták, hogy további 61 millió forinttal növelik tőkés exportjukat. Öt újabb szövetkezet ajánlotta föl, hogy megpróbálja termékeit tőkés piacokon értékesíteni. A többletvállalásra azért nyílt lehetőség, mert ekkor a szövetkezetek már birtokában voltak jó néhány nagyobb megrendelésnek. Az anyagellátás, a munkaszervezés lehetőségeit elemezve kivitelezhetőnek látszott, hogy több olyan cikket állítsanak elő, ami devizáért értékesíthető. Ehhez azonban a piacutató, piacszerző munka javítására is szükség volt.

Az Ipari Szövetkezetek Csongrád megyei Szövetségének ágazati és fejlesztési osztálya a közelmúltban összegezte, eddig milyen eredményeket hozott az akció. Meg kellett állapítani, hogy a fölemelt tervet nem lehet maradéktalanul teljesíteni. Az első félévben mindössze 137 millió forintot érő árut sikerült értékesíteni tőkés piacokon. Igaz ugyan, hogy a magyar ipar egésze nagyobb teljesítményt nyújt az év második felében, részben, mert ekkor számlázzák le az év első felében elkezdett munkákat, részben pedig az úgynevezett év végi hájrálunk régóta szokásban levő gyakorlata miatt. Az első félévi tapasztalatok azonban azt sugallták: a tőkés export növelése nem egyszerűen elhatározás kérdése; a jó minőség, pontos szállítás, elfogadható árajánlat is gyakran kevés hozzá. A tőkés gazdasági recesszió következtében olykor a kiváló minőségű árut sem lehet eladni.

Sok a könnyűipari szövetkezet a megyében. Ezt az inaragat sújtja legjobban a válság. A tőkés partnerek egy része fölmondta a korábban megkötött szerződéseket, mások pedig kevesebb árut vettek át, mint amennyit igényeltek. Az egyik osztrák cég például korábban kész gyógycipőket rendelt a hódmezővásárhelyi Apolló Szövetkezettől. Idén azonban csak a felsőrésszel gyártására adott megbízást.

Olyan gondok is adódnak, hogy a megrendelő a hazai szövetkezet számára teljesíthetetlen feltételeket szab. A külkereskedelmi vállalatok eltérő érdekei is több sikeresnek ígérkező üzletet hiúsítottak meg. Esvik külkereskedelmi cég például nye-

reségszerzés miatt önkényesen a világpiaci ár fölött szabta meg egy szegedi szövetkezet termékének árát, így versenyképtelenné vált az áru. A szövetkezetek másik gondja, hogy a külkereskedők alig méltatják figyelemre a kisebb tételeket. Magas a hazai alapanyagok ára. A belkereskedelmi forgalomban némelyiké harmadik százalékkal is meghaladja a világpiaci szintet. A tőkés kereskedők azonban természetesen nem veszik ezt figyelembe, a nagy költségekkel előállított terméket lehetetlen gazdaságosan értékesíteni.

Az eddig beérkezett megrendelések alapján az eredeti tervet sem sikerül teljesíteni. Háromszázkilencvenmillió helyett csak 326 milliót érő áru van vevő. A tavalyi évhez képest is visszaesett az export; az akkori értéknél mintegy 50 millióval kevesebb.

A szövetkezeteket nem egyformán érinti a visszaesés: hat olyan cég van, amely szándéka ellenére sem tudott tőkés piacra exportálni. Mindössze négy ipari szövetkezet teljesíti vállalatát. Túlteljesíti tőkés exporttervét a Szegedi Ruházati Szövetkezet és a Mindszenti Háziipari Szövetkezet. Várhatóan eléri a kitűzött exportot a Járásai Ruházati és Szakipari Szövetkezet, valamint a Szegedi Szűcs- és Szabóipari Szövetkezet.

Megvizsgálták, e kevés sikeresnek bizonyult szövetkezet milyen árukkal tudott eredményt elérni. Cikkeik jelentős része az igényeket gyorsan követő divatú, másik része pedig jó minőségben előállított, hosszú élettartamú, tetszetős ruházati cikk: bundák, bőrkabátok. Sikert hozott ezeknek a cégeknek a rugalmasság, az egyedi igények fi-

gyelembé vétele, kiszolgálása is.

Kínálja magát a kérdés: mennyire okolhatók a szövetkezetek a tőkés export csökkenéséért, mennyire tulajdonítható a dolgozók vagy a vezetők hibájának, hogy az eredeti tervet sem sikerült teljesíteni? A KISZÖV fejlesztési osztályán úgy ítélik meg: a szövetség tagjai minden tőlük telhető megtettek az export növelésére. A fölemelt terv nem volt reális, a nehézségek pedig a vártnál nagyobbak bizonyultak. A piaci viszonyok függetlenek a nekibuzdulásoktól, szorgalmától, jó szándéktól. Tanulság az is, hogy a szövetkezeti ipar sem lépheti át a saját árnyékát, fejlettségi színvonalra, termékszerkezete exportlehetőségeit is meghatározza.

Ennek ellenére nem adják föl, hogy betörjenek a nyugati piacokra. Két, terjedőben levő formát alkalmaznak: mind több bér-munkát vállalnak tőkés cégek számára, ugyanakkor Nyugat-Európában magyar érdekltségű közös vállalatokat hoznak létre. A Táपी Háziipari Szövetkezet és az Artex külkereskedelmi vállalat Franciaországban, a Konsumex és az Apolló Cipőipari Szövetkezet Ausztriában alapít ilyen közös vállalatot.

Egy olyan nyitott szerkezetű gazdaságnak, amilyen Magyarorszáé, igazából csak egy lehet a feladata a mostani megváltozott recessziós világ gazdasági helyzetben. Vannak még tartalékok a szövetkezetekben, és nemcsak a technológiában, hanem a fejekben is. Aki ugyanis egy új, az eddigieknél jobb megoldást ki tud találni, bátran számíthat sikerre a tőkés piacokon a válság ellenére is.

T. I.

Árucseré

Újabb árukiváltásra került sor Szegeden, a KONKORDIA Szövetkezet Közös Vállalat bemutatástermében. A cseh partnert követően november 15—18. között lengyel szövetkezet kereskedők válogattak a kivitelre felajánlott magyar áruk széles skálájából.

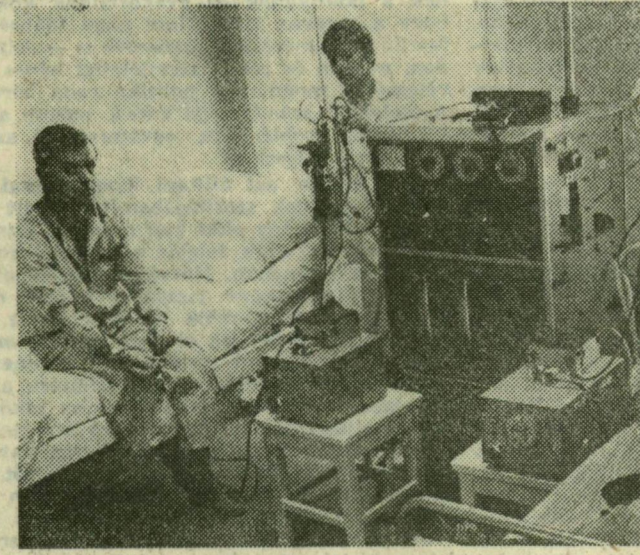
Két éve tart már a gyümölcsöző kapcsolat Szeged

lengyel testvérvárosának, Lódnának a szövetkezeti áruházával. A mostani üzleti tárgyalás is a Magyar Szövetkezeti Külkereskedelmi Vállalat, a HUNGAROCOOP közvetítésével jött létre és teljes sikerrel zajlott le.

Az üzletfelek 1983. évre vonatkozóan két és fél millió forint értékű áru cseréjéről kötöttek szerződést.

Új művesekezelő Szegeden

A vesebetegségekben szenvedők között sajnos vannak olyanok, akik csak művese segítségével tudnak életben maradni. A gyógyító készülék a beteg vesék működését ideiglenesen helyettesíti, megtisztítja a vért a szervezetre káros mérgező anyagoktól. A vérükben vírust hordozó — s ennek okán fertőző — vesebeteg elkülönítése érdekében hozták létre a Szeged megyei városi tanács kórház-rendelőintézetének fertőzőosztályán a művese részleget, amelyet tegnap, pénteken délelőtt adtak át rendeltetésének. A közel százezer forintos költséggel kialakított kezelőszoba vesepótló készülékét a SZOTE művese állomása adta át a fertőzőosztálynak.

Elismerés a Taurusnak

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a magyar gumipar létrehozásának 100. évfordulója alkalmából a Munka Vörös Zászló Érdemrendjével tüntette ki a Taurus Gumiipari Vállalatot. A magas kitüntetést pénteken délután a SZOT központi iskoláján a centenáriumi ünnepség keretében Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese adta át Tatali Ilonának, a vállalat vezérigazgatójának. A miniszterelnök-helyettes a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, az Elnöki Tanács és a kormány nevében üdvözölte a vállalat dolgozóit, és sok sikert kívánt a további munkához. Marjai József ezután a Munka Érdemrend különböző fokozatait nyújtotta át a vállalat hat dolgozójának, Méhes Lajos ipari miniszter pedig 27 dolgozónak a Kiváló Munkáért kitüntetést, és tíznek miniszteri elismerő oklevelet adott át. Az ünnepségen felolvasták Lázár György levelet, amelyben a Minisztertanács elnöke a centenáriumi alkalmából köszöntötte a vállalat dolgozóit.

Korom Mihály látogatása az NDK-ban

Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára november 15. és 19. között a Német Szocialista Egységpart Központi Bizottságának meghívására látogatást tett a Német Demokratikus Köztársaságban. Utjára elkísérte Kovács Jenő, a KB osztályvezető-helyettese és Peisch Sándor, a KB munkatársa.

Korom Mihály megbeszéléseket folytatott Paul Vernerrel, az NSZEP PB tagjával, a KB titkárával, a Központi Bizottság több vezetőjével, Hans-Joachim Heusinger miniszterelnök-helyettesével, igazságügyi miniszterrel, Erhard Krackkal, az NDK fővárosának főpolgármesterével és látogatást tett Gera megyében.

Korom Mihályt fogadta Erich Honecker, a Német Szocialista Egységpart Központi Bizottságának főtáskára.

A megbeszélések során a felek tájékoztatták egymást a pártjai helyzetéről, az

MSZMP XII., illetve az NSZEP X. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról, mindenekelőtt az állami és társadalmi élet kérdéseiről. Egyetértettek abban, hogy a szocialista demokrácia továbbfejlesztése, a lakosság egyre szélesebb rétegeinek részvétele az állam és a társadalom életének irányításában, ügyeinek intézésében fontos erőforrást jelent a két ország előtt álló bonyolult feladatok megoldása szempontjából.

Véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. Megállapították, hogy a jelenlegi időszakban minden eddiginél nagyobb szükség van a szocialista közösség országainak összefogására, a nemzetközi kommunista mozgalom és a világ valamennyi békeszerető erőinek összefogására, a béke megőrzése, a nemzetközi különösen az európai biztonság erősítése érdekében.

A megbeszéléseken részt vett Szalai Béla, hazánk berlini nagykövete.

A Minisztertanács és a SZOT vezetőinek megbeszélése

A Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsa képviselői Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének és Gáspár Sándornak, a SZOT főtáskájának elnökletével pénteken a Parlamentben megbeszélést tartottak.

A tanácskozáson áttekintették a legutóbbi találkozón született megállapodások teljesítésének helyzetét, és egyetértően megállapították, hogy a közösen kijelölt feladatok végrehajtása rendszerben megtörtént, illetve folyamatban van. Ennek keretében a szakszervezetek a kormány felkérése alapján folyamatos segítséget nyújtanak a termelés korszerűsítését, az exportképesség növelését, az anyag- és energiatakarékosság fokozását szolgáló programok végrehajtásához. A kormány

a szakszervezetek javaslatait figyelembe véve intézkedéseket tett a kereseti viszonyok javítására egyes szakmákban és munkakörökben. Különösen nagy figyelmet fordítottak az ötnapos munkahét bevezetésével összefüggő tapasztalatok elemzésére, s azoknak a pótlólag szükségessé vált intézkedéseknek a kiadására, amelyek a megváltozott körülmények között is biztosítják a lakosság egészségügyi kulturális, kereskedelmi ellátásának zavartalanlását.

A megbeszélésen véleményeserét folytattak az 1983. évi terv várható teljesítésének értékeléséről, és a jövő évi népgazdasági terv előkészítésének feladatairól. Megállapították, hogy az 1982. évi tervben kitűzött feladatok végrehajtása a folyamatosan nehezedő külső feltételek között rendkívüli erőfeszítéseket igényel. Egyetértettek abban, hogy 1983-ban is a népgazdaság egyensúlyi helyzetének megszilárdítása a legfőbb követelmény, s hogy ebből kiindulva kell meghatározni a termelés és az elosztás előirányzatait. Hangsúlyozták a termelés hatékonyságának, az exportképesség fokozásának, a ráfordítások, különösen a fajlagos energia- és anyagfelhasználás csökkentésének, a takarékos gazdálkodás és az e célokat szolgáló programok következetes végrehajtásának fontosságát.

A lakosság életszínvonalával összefüggő kérdésekről szólva egyetértés volt abban, hogy az 1983. évi tervben a nehezebbé váló körülmények között is figyelmet kell fordítani a fejlődésére és cselekvő támogatására. (MTI)

tervezési, valamint a gyermek családok és az alacsony jövedelmű nyugdíjasok helyzetének javítására.

A vitában számos javaslat, észrevétel hangzott el — többek között a béraranyokról és a nagyüzemi dolgozók helyzetéről —, amelyeket az illetékes állami szervek a lehetőségekhez képest hasznosítani fognak.

A tanácskozás résztvevői áttekintették az 1983. évre tervezett bér- és árpolitikát, a terv végrehajtását szolgáló keresetszabályozási és munkaerő-gazdálkodási intézkedéseket. Megállapították: mindezek a szabályozó rendszer egészével együtt arra hivatottak, hogy fokozott ösztönzést adjanak a gazdálkodás hatékonyságának növelésére, külgazdasági és belső egyensúlyi helyzetünk további javítására. Gazdasági feladataink megoldását, gondjaink leküzdését segíti, ha mindezt azok részesülnek nagyobb erkölcsi és anyagi elismerésben, akik kezdeményezték, és a legtöbbet járulnak hozzá céljaink eléréséhez.

A tanácskozáson részletesen megvitatták a kollektív szerződések 1983. évi módosításával összefüggő gazdasági és szakszervezeti teendőket. A kormány kérte a SZOT, az ipatági-ágazati szakszervezetek és az üzemi kollektívák támogatását ahhoz, hogy a megnevezett gazdasági követelmények és feladatok a kollektív szerződésekben is kifejezésekre jussanak.

A kormány és a SZOT vezetői bíznak abban, hogy a gazdasági feladatok megoldásában számíthatnak a körülmények között is figyelmet kell fordítani a fejlődésére és cselekvő támogatására. (MTI)